

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку громад
та територій України

№ _____

Порядок проведення технічного розслідування аварійних подій, пов'язаних із судноплавством на внутрішніх водних шляхах

I. Загальні положення

1. Цей Порядок встановлює процедуру технічного розслідування аварійних подій та складання звітів за результатами технічного розслідування аварійних подій, що сталися із суднами внутрішнього плавання та малими суднами під час їх прямування внутрішніми водними шляхами.

2. У цьому Порядку під терміном «технічне розслідування аварійних подій» розуміється розслідування з метою встановлення причин виникнення аварійних подій, удосконалення безпеки судноплавства та вжиття профілактичних заходів для запобігання таким подіям в майбутньому.

Інші терміни, що застосовуються в цьому Порядку, вживаються в значеннях, наведених у Водному кодексі України, Кодексі торговельного мореплавства України, Законі України «Про внутрішній водний транспорт».

3. Порядок технічного розслідування аварійних подій, що відбулися за участю іноземних суден на внутрішніх водних шляхах або із українськими судами на внутрішніх водних шляхах інших держав, визначається міжнародними договорами України.

4. Дія цього Порядку не розповсюджується на аварійні події, що сталися з військовими суднами, суднами кустарної/ручної побудови, спортивними суднами, морськими суднами під час їх прямування внутрішніми водними шляхами.

II. Класифікація аварійних подій

1. Аварійні події з суднами внутрішнього водного плавання під час їх прямування внутрішніми водними шляхами, окрім малих суден, в залежності від наслідків для екіпажу, пасажирів, суден і споруд, класифікуються як дуже серйозні аварії, серйозні аварії, серйозні інциденти та інциденти.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

2. До дуже серйозної аварії належить аварійна подія, що спричинила:
загибель будь-якої особи під час експлуатації судна;
зникнення безвісти будь-якої особи із судна під час експлуатації судна;
загибель або затоплення судна, або вимушене залишення судна членами екіпажу та пасажирями через пошкодження корпусу і втрату остійності під час руху;

сильне забруднення довкілля через розлив нафтопродуктів у кількості, що перевищує 1 м³; покриття плівкою більше 1/3 від поверхні водного об'єкта при його видимій площі до 6 км² або більше 2 км² поверхні водного об'єкта внаслідок пошкодження судна/суден під час їх експлуатації.

3. До серйозної аварії належить аварійна подія, що спричинила:
травмування будь-якої особи під час експлуатації судна;
зіткнення, удари і навалювання суден, які призвели до втрати здатності управляти судном;

вибухи і пожежі на суднах, що виникли під час експлуатації судна;
різні механічні пошкодження суден (корпусів, надбудов, рушійних установок), які були допущені під час їх експлуатації, що призвели до втрати судноплавних якостей судна;

пошкодження суднами гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів та інших споруд на внутрішніх водних шляхах, які призвели до припинення їх експлуатації на строк більше 12 годин;

припинення судноплавства через пошкодження суднами гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів або перекриття судноплавного ходу суднами, які стоять на міліні, на термін більше 12 годин з моменту підходу до таких ділянок інших суден;

простій на міліні для пасажирських суден більше 12 годин, для інших самохідних суден та составів, що штовхаються, більше 48 годин;

забруднення довкілля через розлив нафтопродуктів у кількості до 1 м³; покриття плівкою менше 1/3 від поверхні водного об'єкта при його видимій площі до 6 км² або менше 2 км² поверхні водного об'єкта під час експлуатації судна/суден.

4. До серйозного інциденту належить аварійна подія, що виникла під час експлуатації судна, внаслідок якої судно чи будь-яка особа піддалися небезпеці, або внаслідок якої може бути завдане серйозне ушкодження судну та/або його конструкції.

До серйозних інцидентів належать:

різні механічні пошкодження суден (корпусів, надбудов, рушійних установок), які були допущені під час їх експлуатації, що за своїми наслідками не належать до серйозних аварій;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

пошкодження суднами гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів та інших споруд на внутрішніх водних шляхах, які призвели до припинення їх експлуатації на строк від 6 до 12 годин;

припинення судноплавства через пошкодження суднами гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів або перекриття судноплавного ходу суднами, які стоять на міліні, на термін від 6 до 12 годин з моменту підходу до таких ділянок інших суден;

простій на міліні для пасажирських суден від 6 до 12 годин, інших самохідних суден та складів суден, що штовхаються від 12 до 48 годин, несамохідних суден більше 24 годин;

зсув вантажів під час руху судна;

події, пов'язані із втратою якорів або якірного ланцюга, втратою або пошкодженням рятувальних шлюпок або шлюпбалок.

5. До інциденту належить аварійна подія, що виникла під час експлуатації судна, що обумовлена відхиленням від нормальної роботи судна, екіпажу, впливом навколишнього природного середовища, що погіршує безпеку судноплавства, але яка за наслідками не закінчилася дуже серйозною аварією, серйозною аварією або серйозним інцидентом.

До інцидентів не належить відмова будь-якої системи судна, що виявилася екіпажем заздалегідь та не призвела до будь-яких негативних наслідків для пасажирів, екіпажу, судна та навколишнього природного середовища.

6. Аварійні події із малими суднами на внутрішніх водних шляхах класифікуються як дуже серйозні аварії з малими суднами, серйозні аварії з малими суднами, серйозні інциденти з малими суднами.

7. До дуже серйозної аварії з малими суднами належить аварійна подія, при якій загинула будь-яка особа або аварійна подія, яка спричинила сильне забруднення довкілля через розлив нафтопродуктів у кількості, що перевищує 1 м³; покриття плівкою більше 1/3 від поверхні водного об'єкта при його видимій площі до 6 км² або більше 2 км² поверхні водного об'єкта у результаті:

зіткнення, ударів, навалювань, затоплення малих суден через пошкодження корпусу під час руху;

пошкодження малими суднами гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів та інших споруд на внутрішніх водних шляхах;

перекидання та затоплення малих суден через порушення встановлених норм вантажопідйомності, пасажиромісткості, неправильного розміщення вантажу та людей на малому судні, незабезпечення судна рятувальними засобами згідно з нормами постачання;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

перекидання та затоплення малих суден через користування технічно несправними суднами, силовими і рушійними установками або вітрильними суднами, які не пристосовані для перевезення пасажирів, а також управління судном особами, які не мають прав на управління або перебувають у стані алкогольного та/або наркотичного сп'яніння, або втратили орієнтування внаслідок втоми;

перекидання або затоплення малих суден під час руху в штормових або інших несприятливих гідрометеорологічних умовах;

нещасні випадки на воді за участю малих суден, до яких належать наїзд малих суден на людей, які перебувають у воді, наїзд або попадання малих суден під корпуси самохідних і не самохідних суден, що рухаються.

8. До серйозної аварії з малими суднами належить аварійна подія, при якій травмовано осіб, або аварійна подія, яка спричинила забруднення довкілля через розлив нафтопродуктів у кількості до 1 м³; покриття плівкою менше 1/3 від поверхні водного об'єкта при його видимій площі до 6 км² або менше 2 км² поверхні водного об'єкта внаслідок подій, перерахованих у пункті 7 цього розділу.

9. До серйозного інциденту з малими суднами належить аварійна подія, наслідки в результаті настання якої перераховані у пункті 7 цього розділу, при якій не було допущено травм або загибелі людей і не заподіяно шкоди навколишньому природному середовищу.

10. До аварійних подій, перерахованих у пунктах 1 – 9 цього розділу, не належать події, що безпосередньо не пов'язані із судноплавством, а саме:

пошкодження корпусів суден портовими механізмами і вантажами при неправильному їх навантаженні та розвантаженні;

посадка на мілину рятувальних, шляхових та інших суден при виконанні робіт за межами судноплавного ходу;

поломки та пошкодження суден при дослідних та експериментальних провідках і роботі флоту в льодових умовах;

пошкодження і затоплення малих суден, якщо вони не пов'язані із зіткненнями, ударами, навалюваннями, затопленнями малих суден через пошкодження корпусу під час руху;

випадки при рятувальних роботах, посадка на мілину, удари об підводні перешкоди та пошкодження суден при виконанні рятувальних робіт і наданні допомоги іншим суднам, при знятті з мілини, а також у штормових і льодових умовах;

пошкодження суден при наданні допомоги підприємствам, організаціям та населенню при повенях, пожежах або інших видах стихійного лиха.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

III. Порядок повідомлення про аварійні події

1. Про всі аварійні події з суднами та малими суднами капітани, судноводії, інші посадові особи, що відповідають за безпеку судноплавства та утримання гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, зобов'язані негайно (не більше 3 годин), надати первинну та всю наявну інформацію про аварійну подію всіма можливими засобами зв'язку Національному бюро розслідувань на транспорті (далі – НБРТ), Державній службі морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України (далі – Адміністрація судноплавства), оперативному черговому Державної служби України з надзвичайних ситуацій, річковій інформаційній службі (якщо судно, з яким сталася аварійна подія, знаходиться на внутрішніх водних шляхах у зоні дії річкової інформаційної служби), судновласнику, власнику пошкоджених плавучих об'єктів, гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, з одночасним вжиттям всіх можливих заходів щодо ліквідації наслідків аварійної події.

2. Судновласник, власник пошкоджених плавучих об'єктів, гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів після отримання первинної інформації про аварійну подію зобов'язані протягом однієї доби з моменту її отримання надати у паперовій або електронній формі з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку НБРТ та Адміністрації судноплавства оперативну інформацію про аварійну подію за формою, наведеною у додатку 1 до Порядку, яка може бути за необхідністю доповнена будь-якими іншими відомостями, що стосуються аварійної події.

Перелік контактів для надання оперативної інформації оперативним черговим (у разі наявності) НБРТ, Адміністрації судноплавства, публікується у повідомленнях мореплавцям та на офіційних вебсайтах НБРТ та Адміністрації судноплавства.

3. НБРТ у разі загибелі чи травмування громадян України та осіб без громадянства під час аварійної події невідкладно інформує територіальні органи Національної поліції України, а у разі загибелі чи травмування іноземців – Міністерство закордонних справ України.

4. Якщо аварійна подія сталася на внутрішніх водних шляхах України з іноземним судном та/або з членом екіпажу судна чи пасажиром, які є громадянами іншої держави, НБРТ також повідомляє про аварійну подію уповноважений орган з питань розслідування відповідної заінтересованої держави.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

IV. Технічне розслідування аварійних подій

1. Під час технічного розслідування аварійних подій мають бути з'ясовані всі обставини і причини, внаслідок яких сталася аварійна подія, її наслідки, розроблені рекомендації із запобігання виникненню подібних аварійних подій у майбутньому.

Технічне розслідування не має на меті встановлення вини чи відповідальності.

Будь-яке досудове розслідування, спрямоване на встановлення вини або відповідальності, має проводитися окремо від технічного розслідування аварійної події.

2. Технічне розслідування аварійних подій, пов'язаних із судноплаством, що сталися із суднами внутрішнього плавання та малими суднами під час їх прямування внутрішніми водними шляхами покладається на НБРТ, яке є державною спеціалізованою експертною установою з технічного розслідування подій на транспорті.

НБРТ приймає рішення про проведення технічного розслідування аварійних подій з урахуванням тяжкості їх наслідків, особливостей та рівня впливу, а також за зверненням Адміністрації судноплавства.

3. Технічне розслідування аварійної події проводить уповноважений з розслідування, призначений наказом керівника НБРТ.

У разі необхідності уповноважений з розслідування аварійних подій може формувати групу з технічного розслідування шляхом залучення до неї працівників Адміністрації судноплавства, підприємств, установ, організацій у галузі морського і внутрішнього водного транспорту, експертних та наукових установ.

4. Уповноважений з розслідування має право:

доступу до місця, де сталася аварійна подія, а також до суден та споруд, пов'язаних з аварійною подією;

доступу до інформації, що стосується аварійної події, зокрема, даних будь-яких самописних приладів (реєстраторів), встановлених на борту судна (за наявності);

доступу до будь-якої інформації чи записів, наявних в Адміністрації судноплавства, у перевізників та портів (терміналів), пов'язаних з аварійною подією;

пропонувати напрями опитування та отримувати інформацію від учасників аварійної події та інших свідків;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

отримувати копії документів та відповідну інформацію стосовно результатів огляду тіл загиблих внаслідок аварійної події осіб та результатів обстеження членів екіпажу, які мають відношення до аварійної події;

одержувати висновки підприємств, установ, організацій у галузі морського і внутрішнього водного транспорту, експертних та наукових установ з питань уточнення обставин аварійної події;

залучати працівників територіальних органів Адміністрації судноплавства, підприємств, установ, організацій у галузі морського і внутрішнього водного транспорту, експертних та наукових установ у якості членів групи з технічного розслідування.

5. Забороняється обмежувати уповноваженому з розслідування доступ та отримання інформації щодо:

досліджень та інших записів, що зберігаються державою прапора, судовласниками та класифікаційними товариствами;

всіх записаних даних, включаючи самописні прилади (реєстратори), встановлені на судні (за наявності);

доказів, які можуть бути надані державними інспекторами, офіцерами берегової охорони, лоцманами або іншим персоналом.

6. Уповноважений з розслідування відповідно до своїх обов'язків:

складає та затверджує план технічного розслідування аварійної події, в якому передбачаються основні напрями діяльності, послідовність виконання обстежень та експертиз, з'ясування обставин та інших чинників, що призвели до аварійної події, відповідальні за їх проведення, терміни їх виконання;

організовує, проводить і контролює всі етапи технічного розслідування аварійної події, координує дії всіх учасників аварійної події.

7. Уповноважений з розслідування при виконанні своїх обов'язків та прийнятті рішень повинен бути незалежним від будь-якої особи, яка:

може бути причетна до аварійної події;

приймає рішення про застосування адміністративних чи дисциплінарних заходів стосовно особи та/або організації, причетної до аварійної події;

здійснює досудове розслідування.

8. Уповноважений з розслідування виконує свої обов'язки, не перешкоджаючи досудовому розслідуванню.

9. Капітан судна, з яким сталася аварійна подія або інший член екіпажу судна, який прийняв командування, керування судном під час настання аварійної

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

події, документує обставини настання аварійної події, збирає матеріали і речові докази.

За результатами збору речових доказів капітаном судна або іншим членом екіпажу судна, який прийняв командування судном, складається опис в довільній формі.

До речових доказів належать:

детальне викладення відомостей про характер аварійної події і обставини, за яких відбулася зазначена аварійна подія;

суднові документи;

кваліфікаційні документи суднового екіпажу;

пояснення свідків;

дані з приладів реєстрації даних про рейс (ПРД) та інших самописних приладів (реєстраторів), встановлених на судні (за наявності), їх розшифрування, схему маневрування, таблиці маневрених характеристик судна, схеми, фотографії та креслення пошкоджень тощо;

список загиблих і травмованих осіб;

перелік втраченого майна;

інші фото-, відео-, аудіо- матеріали, письмові та речові матеріали і документи про аварійну подію.

Капітан судна, з яким сталася аварійна подія, або інший член екіпажу судна, який прийняв командування судном, завіряє копії речових доказів та передає їх уповноваженому з розслідування, або за зверненням до НБРТ безпосередньо або через адміністрацію порту у першому порту заходження судна після аварійної події.

10. Особи, які першими прибули до місця аварійної події, зобов'язані надати необхідну допомогу постраждалим особам та забезпечити охорону майна.

11. Технічне розслідування аварійної події має бути проведено в розумний строк, проте строк проведення розслідування дуже серйозної аварії з суднами та малими суднами не повинен перевищувати 60 робочих днів, а серйозної аварії та серйозного інциденту з суднами та малими суднами не повинен перевищувати 45 робочих днів, з моменту настання аварійної події.

Розслідування аварійної події не повинно затримувати ліквідацію наслідків аварійної події та робіт з відновлення судноплавства.

12. При необхідності проведення спеціальної експертизи, дослідних робіт або додаткового з'ясування обставин аварійної події строк технічного розслідування може бути продовжено до 20 робочих днів, а у разі затоплення суден та/або загибелі людей – до 30 робочих днів.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

13. Зіткнення, удари та навалювання двох і більше суден розслідуються та класифікуються залежно від наслідків, як одна аварійна подія.

14. Технічному розслідуванню НБРТ не підлягають випадки, пов'язані:
з технічними причинами (техногенного характеру) внаслідок помилок проектування суден, порушення правил їх експлуатації під час руху і маневрування;

з природними явищами: непогода, аномальна температура, землетруси, повені, пожежі тощо;

з вибухами та пожежами на судах, якщо вони не виникли внаслідок аварійної події;

з незначними пошкодженнями суден та гідротехнічних споруд, якщо вони не були наслідком зіткнень, ударів або навалів на інші судна або споруди;

з втратою якорів, якщо вони не були наслідком порушення правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

Ці випадки враховуються судновласниками та власниками гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, як незначні технічні випадки, а за результатами з'ясування причин їх виникнення вживаються відповідні заходи для попередження їх виникнення у майбутньому.

V. Звіт за результатами технічного розслідування

1. За результатом технічного розслідування аварійних подій уповноваженим з розслідування протягом 10 робочих днів після завершення розслідування аварійної події оформлюється звіт, що складається з урахуванням результатів обстежень та експертиз, зібраної та узагальненої уповноваженим з розслідування інформації.

У звіті зазначаються рекомендації щодо безпеки судноплавства на внутрішніх водних шляхах для запобігання аварійним подіям у майбутньому.

Звіт про розслідування підписується уповноваженим з розслідування, залученими ним членами групи з розслідування та затверджується керівником НБРТ.

Форма звіту про розслідування наведена в додатку 2 до цього Порядку.

2. Звіти про технічне розслідування після їх підписання та затвердження керівником НБРТ, протягом тижня опубліковуються на офіційному вебсайті НБРТ.

3. Судновласники, власники гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, капітани, судоводії малих суден, інші посадові особи, що відповідають за безпеку судноплавства та утримання гідротехнічних споруд внутрішніх

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025

водних шляхів, повинні ознайомитись із звітами про технічне розслідування аварійних подій, з метою удосконалення безпеки судноплавства та вжиття профілактичних заходів для запобігання таким подіям в майбутньому.

4. НБРТ щомісяця (до 10-го числа) готує звіт про стан безпеки судноплавства та аварійності із суднами та малими суднами на внутрішніх водних шляхах України, який надсилає до Адміністрації судноплавства та оприлюднює на своєму вебсайті.

5. Усі аварійні події, що сталися із суднами та малими суднами на внутрішніх водних шляхах України, підлягають обліку Адміністрацією судноплавства.

Начальник Відділу технічного
регулювання на транспорті

Сергій АЛЕКСАНДРОВ

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000A5C701008C030600
Дійсний з 03.02.2025 12:47:00 по 03.02.2026 12:47:00

Міністерство розвитку громад
та територій України

1712/18/14-25 від 03.02.2025